

ДО:

Агенција за електронски комуникации
Кеј Димитар Влахов број 21, 1000 Скопје,
Република Македонија

ПРЕДМЕТ: Дополна на Мислењето во врска со Намерата за спроведување на постапка за јавен тендер за определување на давател на универзална услуга

ОД:

Асоцијација на кабелски оператори АКО – стопанска интересна заедница Скопје, со адреса на ул. Народен Фронт бр. 19а лок. 48, застапувана од управителот Билјана Стојановска, преку полномошник адвокат Лидија Голубова

Почитувани,

Во врска со Намерата за спроведување на постапка за јавен тендер за определување на давател на универзална услуга, објавена на вашата интернет страница, а согласно јавната расправа по истата одржана на ден 24.08.2016г., Ви доставуваме Дополна на нашето Мислење, согласно Вашите насоки од горенаедената јавна расправа.

Имено, сметаме дека регионализација на територијата на Р. Македонија за да се додели право на даватели на универзалните услуги определени под точката 2 во Намерата: „Услуга за поврзување на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа,“ може да се направи на два начина, и тоа:

1. Определување на еден давател на универзална услуга на територија на секоја локална самоуправа, утврдена со Законот за територијалната организација на локалната самоуправа во Република Македонија;

Образложение:

Со оглед на дефинираноста на пазарот на електронските комуникации, поделбата според Законот за територијалната организација на локалната самоуправа во Република Македонија е најсоодветна за да се овозможи најконкурентна понуда за универзалните услуги определени во точката 2 во Намерата: „Услуга за поврзување на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа,“. Со ваквата поделба на територијата на Р. Македонија за да се определи давател на универзалната услуга, ќе се обезбеди најадекватна и фер можност сите чинители на пазарот на електронските комуникации и услуги да може на фер, рамноправен и транспарентен начин да учествуваат во обезбедувањето на овој тип на услуги. Исто така, неспорен е фактот дека со ваквата поделба на територијата на Р. Македонија, социјално таргетираните групи ќе добијат најадекватна понуда за овој вид на услуга, а што е впрочем и цел на законодавецот. Имено, на ваквата сегментираност на пазарот, секое подрачје карактеризира со различен вид на социјални групи, при што на мала сегментираност поголеми се можностите поточно да се утврди социјалната структура на населението, да се добијат подетални податоци за видот и степенот на развој на терминалната опрема која крајните корисници ја употребуваат, како и да се добие сознание за куповните очекувања на социјалните групи таргетирани со универзалната услуга.

Одговор од АЕК.

Коментарот на се прифаќа.

Агенцијата смета дека сложената поделба на територијата на Република Македонија во однос на давателите на универзална услуга за поврзување на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа и определување на по еден давател на универзална услуга на територија на секоја локална самоуправа, утврдена со Законот за територијалната организација на локалната самоуправа во Република Македонија, не оди во прилог на замислата на универзалната услуга како што е дефинирана во Законот за електронските комуникации каде во став(1) од членот 92 стои дека “Услугите утврдени во оваа глава од законот треба со определен квалитет и по прифатлива цена да им бидат достапни на сите крајни корисници во Република Македонија, без оглед на

нивната географска локација”. Ваквата поделба исто така го доведува до ризик и спроведувањето на одредбата од ставот (1) од членот 96 каде стои “Давателите на универзална услуга треба да преземат посебни мерки со цел на лицата со инвалидитет да им се обезбеди пристап до услугата и прифатливост на цените на услугите определени во членовите 93 став (3) и 94 од овој закон, еквивалентни на оние што ги имаат другите крајни корисници во Република Македонија” затоа што со поделбата на територијата на Република Македонија на толку мали територии со различни даватели на универзалната услуга може да го зголеми ризикот за дискриминација на граѓаните во однос на географското место на живеење. Ова уште повеќе се однесува на спроведувањето на одредбата од ставот (2) од членот 99 каде стои “Цените на поединечните услуги опфатени во универзалната услуга мора да бидат еднакви на целата територија на Република Македонија” и ставот (5) од истиот член каде стои “Давателите на универзална услуга треба да понудат посебни цени или пакети, што се разликуваат од оние што се обезбедуваат врз основа на стандардни комерцијални услови со цел на крајните корисници со статус на социјален случај и/или на крајните корисници со посебни социјални потреби согласно со закон, да им се обезбеди користење на услугите опфатени со универзалната услуга”. Во услови на толкав голем број на даватели на универзална услуга со различни комерцијални понуди и различни цени или пакети, принципот на еднаквост и недискриминација може да биде доведен до ризик. Покрај тоа сметаме дека со поделбата на Република Македонија на толкав број на територии може да предизвика за некои територии да не се појави заинтересиран оператор кој би ја давал услугата што дополнително претставува ризик за нарушување на принципот на еднаквост и недискриминација на сите граѓани на Република Македонија.

2. Определување на еден давател на универзална услуга на територија на секој регион утврден согласно член 62 став 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (односно според зоните за распределба дефинирани во Планот Женева 06 кој е дел од Регионалната радиокомуникациска конференција за планирање на дигиталната радиодифузна служба во делови од регионите 1 и 3, во радиофреквенциските опсежи 174-230 MHz и 470-862 MHz (RRC-06) на која и пристапила Република Македонија, освен зоната на распределба D1 - Црн Врв која се состои од два региона на емитување Скопје и Велес, односно подрачје на регионално ниво Скопје и подрачје на регионално ниво Велес. Подрачјето на регионално ниво Скопје ги содржи градот Скопје и општините Чучер Сандево, Арачиново, Илинден, Петровец, Зелениково, Студеничани и Сопиште. Подрачјето на регионално ниво Велес ги содржи општините Велес, Чашка, Свети Николе, Лозово, Градско, Росоман, Неготино и дел од општината Кавадарци).

Образложение:

Вториот предлог се базира на поделбата на територијата на Р. Македонија според Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, каде што операторите се должни да достават свои сигнали за да се овозможи надзор над нивното работење од страна на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, што исто така може да создаде можности за повеќе учесници на тендерот за определување на давател на универзална услуга.

Одговор од АЕК.

Коментарот на се прифаќа.

Поделбата на територијата на Република Македонија на територија на секој регион утврден согласно член 62 став 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (односно според зоните за распределба дефинирани во Планот Женева 06 кој е дел од Регионалната радиокомуникациска конференција за планирање на дигиталната радиодифузна служба во делови од регионите 1 и 3, во радиофреквенциските опсежи 174-230 MHz и 470-862 MHz (RRC-06) на која и пристапила Република Македонија е базирана на техничко технолошки потреби и услови за обезбедување на услугата пренос на телевизиски сигнали до крајните корисници и таа зависи од карактеристиките на таа одредена технологија. Оваа услуга по своја природа не соодветствува на универзална услуга за поврзување на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа која треба да биде технолошки неутрална и при определувањето на овие зони не се земени во предвид ни населението во тие зони и потребата за пристап за поврзување на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа. Затоа сметаме дека ваквиот начин на поделба на територијата на Република Македонија не соодветствува на потребите и барањата на граѓаните за универзална услуга.

3. Во случај да не се прифати еден од предложените поделби на територија на Р. Македонија, предлагаме да се направи заедничка детална анализа на пазарот каде што потенцијалните даватели на универзална услуга би учествувале во изнаоѓањето најсоодветно решение за настанатата ситуација, односно би се отворила една детална јавна расправа во врска со анализата на пазарот, од која расправа би произлегле најсоодветни решенија.

Образложение:

Вклучувањето на чинителите на пазарот, како и користењето на нивното долгогодишно искуство може само да допринесе кон подобра анализа на актуелната состојба на пазарот, како и подобра сегментираност на целните групи, во услови на недостиг на официјални податоци.

Сметаме дека со еден од предложените начини за поделба на територијата на Р. Македонија, ќе се овозможат порамноправни услови за сите учесници на тендерот за определување на даватели на универзалната услуга, а крајната цел е да се избегне веројатноста од монополизација на пазарот на електронските комуникациски услуги.

Одговор од АЕК.

Коментарот на се прифаќа.

Од претходно изнесеното сметаме дека поделбата на територијата на Република Македонија освен што го зголемува ризикот за дискриминација и рамноправност на сите граѓани на државата не придонесува за поквалитетно и по ефикасно исполнување на обврските за универзалната услуга пропишани со Законот за електронските комуникации и Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзална услуга објавен во Службен весник на РМ бр. 185 од 16.12.2014 година. Во Намерата за спроведување на постапка за јавен тендер за определување на давател на универзална услуга, критериумите за оценување се така определени при што особено се води сметка, обезбедувањето на универзалната услуга да се врши на трошковно-ефикасен начин во согласност со ставот (10) од членот 97 од Законот за електронските комуникации. Од друга страна јасно е дефинирано дека обезбедувањето на универзалната услуга е технолошки неутрално и секој оператор без разлика која технологија ја има на располагање или ја обезбедува преку некоја големопродажна услуга може да учествува во оваа постапка. На тој начин сметаме дека се овозможуваат рамноправни услови за сите учесници на тендерот за определување на даватели на универзалната услуга.

Воедно изразуваме огромна надеж дека нашите предлози сериозно ќе бидат разгледани и прифатени од Ваша страна, се со цел да се дојде до најадекватно решение.

Скопје, 29.08.2016г.

За Асоцијација на кабелски оператори АКО – СИЗ Скопје

Адвокат Лидија Голубова